

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Stredná zdravotnícka škola v Lučenci

Plánovanie, príjem a práca I.

STREDNÁ
ZDRAVOTNÍCKA
ŠKOLA LUČENEC

Klub finančnej
gramotnosti

Moderné vzdelávanie pre prax 2
/ 312011ACM2

OBSAH

I. Prvky osobného rozpočtu a kombinácie ich možností

I.1. Zdroje osobných príjmov

I.2. Výdavky domácnosti

II. Otázky a úlohy

III. Mzda

III.1. Základné formy miezd

III.2. Doplnkové formy miezd

III.3. Nominálna a reálna mzda

III.4. Hrubá a čistá mzda

IV. Príklad 1

V. Príklad 2

I. Prvky osobného rozpočtu a kombinácie ich možností

I.1. Zdroje osobných príjmov

- **Príjmy domácnosti:**

- **dieťa** – vreckové (dary od rodinných príslušníkov)
- **teenager** – vreckové a príjem z brigády
- **pracujúci** – príjem z práce, rodinné prídavky na nezaopatrené dieťa, rodičovský príspevok pre rodiča na rodičovskej dovolenke
- **dôchodcovia** – dôchodok

Úloha: Popíšte pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky, úspory

I.2. Výdavky domácnosti

- **deti** – žiadne výdavky na živobytie
- **teenager** - žiadne výdavky na živobytie
- **pracujúci** - účty na platenie (financovanie bývania, stravy, štúdia detí, zábavy, kultúry, oblečenia, splátok úverov, telefónnych účtov, pohonných hmôt,...)
- **dôchodcovia** – bývanie strava, oblečenie, lieky, zdravotná starostlivosť

Ak je príjem vyšší ako výdavky, výsledkom je prebytkový rozpočet – tvoríme úspory

Ak je príjem nižší ako výdavky, výsledkom je deficitný rozpočet – zadlžujeme sa

II. Otázky a úlohy

- Je všetko, za čo vydávame svoje peniaze, naozaj pre nás dôležité?
- Čo je dôležité pre vás?
- Ako zvýšiť váš príjem (alebo príjem vašej rodiny)?
- Ako upraviť vlastné výdavky?
- Ako upraviť výdavky vašej rodiny?

Nezabudnite:

V žiadnom prípade nedostatok peňazí v rozpočte neriešime úverom !!!!!!!!!!!

- **Navrhňte, ako inak by ste nedostatok peňazí riešili vy**

III. Mzda – cena práce, peňažné plnenie, alebo plnenie peňažnej hodnoty, ktoré poskytuje zamestnávateľ zamestnancovi za prácu

III.I. Základné formy miezd

- časová mzda – vypočíta sa ako súčin odpracovaných hodín a určenej mzdovej sadzby v príslušnej mzdovej triede. Používa sa pri profesiách, kde výkon pracovníka sa dá merať iba počtom odpracovaných hodín
- úkolová mzda – súčin úkolovej sadzby na jednotku výroby v € a počtu vyhotovených kusov výrobkov. Môže sa uplatniť iba v prípadoch, ak je práca normovaná
- podielová mzda – sa používa tam, kde možno merať výkon súhrnnými ekonomickými ukazovateľmi (napr. poskytovaní služieb – podiel na tržbách. alebo na zisku)
- kombinovaná (zmiešaná) mzda – vzniká kombináciou časovej a úkolovej mzdy alebo časovej a podielovej mzdy
- zmluvná (manažérska) mzda – dohodnutá medzi zamestnancom a zamestnávateľom, má jednu alebo viac zložiek
- naturálna mzda – len so súhlasom zamestnanca ako časť mzdy vo forme výrobkov, prác, alebo služieb

II.2. Doplnkové formy miezd

- nesamostatné formy miezd ako odmeny, prémie, osobné hodnotenie, podiely na výsledku hospodárenie a príplatky ku mzde

III.3. Nominálna a reálna mzda

- **nominálna mzda** – je mzda vyjadrená v peniazoch
- **reálna mzda** – vyjadruje množstvo tovarov, ktoré si môže pracovník za svoju mzdu kúpiť.

III.4. Hrubá a čistá mzda

- **Hrubá mzda** predstavuje príjem zo závislej činnosti v príslušnom kalendárnom mesiaci.

hrubá mzda
– poistné na zdravotné a sociálne poistenie a príspevky
– preddavok na DZP znížený o daňový bonus
čistá mzda

Pozostáva zo základnej mzdy, doplnkovej mzdy, náhrady mzdy (za dovolenku, za prekážky v práci..), mzdové zvýhodnenia (za prácu nadčas, v noci ...)

- **Čistá mzda** - mzda po odpočítaní odvodov a preddavku na daň zníženého o daňový bonus

IV. Pr. 1: Pracovník J. Fekete je ošetrovateľ a v mesiaci jún odpracoval 160 hodín za 3,75 €/hod. Je slobodný, daňový bonus si neuplatňuje. Aká je jeho **čistá mzda**?

Položka	Výpočet	Výsledok
Hrubá mzda	$160 \cdot 3,75\text{€} = 600$	600
Odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne – 13,4 % z HM	$0,134 \cdot 600 =$	80,40
Čiastkový základ dane	HM – odvody $600 - 80,40$	519,60
Nezdaniteľná časť ZD 59,91 %	Suma je daná zákonom $0,5991 \cdot 519,60\text{€}$	311,32
Zdaniteľná mzda	Čiastkový základ dane – NČZD $519,6 - 311,32$	208,28
Preddavok na daň 19 % zo zdaniteľnej mzdy	$0,19 \cdot \text{základ dane}$ $0,19 \cdot 208,28$	39,57
Daňový bonus	neuplatňuje	0
Čistá mzda	HM – odvody – preddavok na daň + DB $600 - 80,4 - 39,57$	480,03

V. Príklad 2

Pr. 2: Ošetrovateľ Emil Fekete odpracoval v mesiaci februári 20 dní, pracovnú dobu má 7,5 hodín. Jeho hodinová mzda je vo výške 3,50 €, osobné ohodnotenie má vo výške 5 % zo mzdy za odpracovaný čas, odmenu za inventarizáciu skladu má vo výške 50 €. Zamestnanec má 1 dieťa, na ktoré si uplatňuje daňový bonus vo výške 20 €, zrážky za životné poistenie má vo výške 30€. Vypočítajte výšku jeho mzdy k výplate.

Výpočet hrubej mzdy:

- **Základná mzda má formu časovej mzdy**
 - Časová mzda = $20 \text{ dní} \times 7,5 \text{ hodín} \times 3,5 \text{ €} = 525 \text{ €}$
- **Doplnková mzda**
 - Osobné ohodnotenie – 5% z časovej mzdy = $0,05 \times 525 = 26,25 \text{ €}$
 - Odmena za inventarizáciu: 50 €
- **Hrubá mzda = $525 + 26,25 + 50 = 601,25$**

Výpočet čistej mzdy

Položka	Výpočet	Výsledok
Hrubá mzda		601,25
Odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne – 13,4 % z HM	$0,134 \times 601,25$	80,56
Čiastkový základ dane	HM – odvody $601,25 - 80,56$	520,69
Nezdaniteľná časť ZD... 59,91% z 520,69€	Suma je daná zákonom	311,32
Zdaniteľná mzda	Čiastkový základ dane – NČZD $520,69 - 311,32$	209,37
Preddavok na daň 19%	$0,19 \times \text{základ dane}$ $0,19 \times 209,37$	39,78
Daňový bonus	Daný zákonom	21,03
Čistá mzda	HM – odvody – preddavok na daň + DB $601,25 - 80,56 - 39,78 + 21,03$	501,94
Zrážky na ŽP		30
K výplate	$501,94 - 30$	471,94

ODVODY A DANE ZO MZDY

Ako sa počítajú odvody a daň zo mzdy

hrubá mzda	–	odvody	=	zostatok
1 000 €		134 €		866 €

zostatok	–	nezdaniteľná časť	=	zostatok
866 €		319,17 €		546,8 €

zo zostatku 546,8 €
sa odvedie daň z príjmu,
čo je 19 %

19 % z 546,8 €

103,9 €

hrubá mzda	–	19 % z 546,8 €	–	odvody
1 000 €		103,9 €		134 €

čistá mzda → 762,1 €

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

STREDNÁ
ZDRAVOTNÍCKA
ŠKOLA LUČENEC

Moderné vzdelávanie pre prax 2 /
312011ACM2

Ďakujem za pozornosť